

מַנּוֹרָה

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებლი ეგრაჟი გაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מַנּוֹרָה

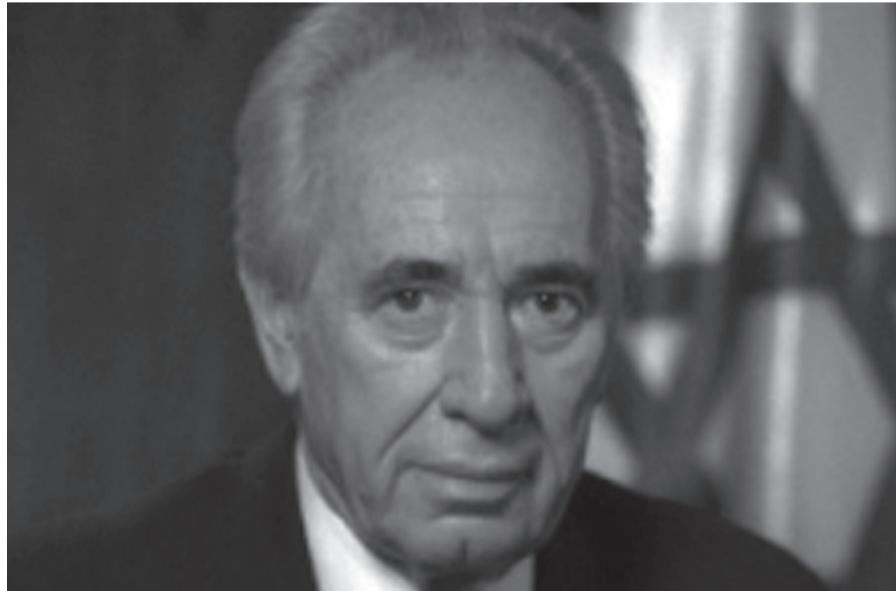
„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

ეპისოდი
(0200)
1-15
№9 (342)
(5771)
2011

”מִבְּרוּהָ“
עִתּוֹן יְהוּדִי
בָּגְרוּגִיה

10 מִחְשָׁה – הַקְּנָהָנָה כְּכֶלֶת כְּבָשָׂה כְּבָשָׂה כְּבָשָׂה

ისრაელის პრეზიდენტის მიმართვა დიასპორის ეპრაელებს

ჩვენ დამოუკიდებლობის 63-ე წელს ვზეიმობთ, თუ უკან მივიხედავთ, დავინახავთ, რომ მოხდა ისტორიული სასწაული, ისრაელის სახელმწიფოს შექმნა. ხოგბა შევასახათ ჩვენს უდიდეს — დევიდ ბენ გურიონს, ჩვენი სამშობლოს ისრაელის დაარსებისთვის 1948 წლის მაისში.

ომის ნანგრევებზე დამოუკიდებელ სახელმწიფოში საუკეთესო მორალური ჯარი შეიქმნა. უდაბნო იქცა ხელვნების, სოფლის მეურნეობის ქვეყნად, რომელსაც ყველა შენატრის. ისრაელში განვითარდა მეცნიერება, ტექნოლოგიები და სამედიცინო სფერო, რაც მას მსოფლიოში ერთ-ერთ მოწინავე ქვეყნად აქცევს.

ისრაელის სახელმწიფოს დაარსების დროს ნათქვამი იყო, რომ ეს ქვეყანა დაფუძნდებოდა თავისუფლებაზე, სამართლიანობაზე და მშეიღებაზე. ჩვენ ებრაული კოდით ვცხოვრობთ, საკუთარ თავში მორალურ ნორმებს ვავითარებთ.

ისრაელის საგანგებო და

სრულუფლებიანი ელჩი პ-ნი იცხაპ გერბერგი
პასუხობს გაზეთ „მენორას“ სამ შეკითხვას

- როგორ ეგებება ისრაელი სახელმწიფოებრიობის აღდგენის 63-ე წლისთვის?

- ძალიან ოპტიმისტურად ვუყურებთ მომავალს, ჩვენი სახელმწიფოებრიობის აღდგენის 63-ე წლისთვის ვეგებებით ნარმატებით. ისრაელს აქვს ძალიან კარგად განვითარებული ტექნოლოგიები, სოციალური დაცვის სფეროები, აქედან გამომდინარე და კიდევ სხვა გარემოებათა გათვალისწინებით, ისრაელი მსოფლიოს ერთ-ერთი მოწინავე, ძლიერი საელმწიფოა.

- როგორ დაახასიათებდით ისრაელ-საქართველოს ურთიერთობის დღევანდელ დონეს?

- ისრაელ-საქართველოს ურთიერთობა არის საკმაოდ მყარი, იგი ეფუძნება ორი ხალხის მრავალსაუკუნევის კეთილ ურთიერთობას.

- უკვე მესამე წელია საქართველოში იმყოფებით, რით არის საინტერესო ეს ქვეყანა?

- საქართველოში მოხიბლული ვარ ადამიანებით, ისინი არიან ძალიან თბილი და საინტერესო პიროვნებები, მომწონს მათთან ურთიერთობა.

ჩვენ კვლავაც გვებრძვით ბოროტი ძალები — ირანის სახელმწიფოს ვგულისხმობ. ეს არის რეჟიმი, რომელიც არა მარტო ჩვენთვის, არამედ მთელი მსოფლიოსთვის ნარმოადგენს საშმროებას. საჭიროა საერთაშორისო ორგანიზაციებმა თავისი უკომისრომისო პოზიცია დააფიქსირონ. ჩვენ შეუპოვრები ვართ და მხარდაჭერებთან ერთად ვიბრძოლებთ ამ ტერორიზმის წინააღმდეგ.

ისრაელის სახელმწიფო მზადაა მეზობლებთან, თუნდაც ტანჯვის ფასად მშვიდობიანი ურთიერთობა დაამყაროს. ვიმედოვნებთ, რომ ჩვენთან სიტუაცია უკეთესობისკენ შეიცვლება, დამყარდება მშვიდობა, უსაფრთხოება და კეთილდღეობა.

ყველას გვაქვს იმედი, რომ გილად შალითი მის ოჯახს მალე დაუბრუნდება.

აუცილებელია ისრაელის სახელმწიფომ მთელ მსოფლიოში გაბრულ ებრაულ სათვისტომოებთან არ გაწყვიტოს წათესაური კავშირი, ამას ჩვენთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს. უკან მოიხედეთ, ბევრი რამ გვაქვს საამაყო, გაიხედეთ წინ მისაღწევი ბევრი დაგვრჩა, ერთად ყველაფერს შევძლებთ! ერთად გავიმარჯვებთ!

ზიმონ არასი

ელჩის მოსაზრება

ებრაული კომპანიის „Global CST“-ს ხელმძღვანელების აფხაზეთში ჩასვლასთან დაკავშირებით საქართველოში ისრაელის ელჩმა, იცხაკ გერბერგმა „ინტერპრესიუსთან“ კომენტარი გააკეთა.

ელჩის განცხადებით, ისრაელის პოლიტიკა აფხაზეთთან და ე.წ. სამხრეთისეთთან მიმართებაში წათელია.

„ჩვენ არ ვაღიარებთ მათ დამოუკიდებლობას და არ ვაპირებთ მათთვის რაიმე იარაღის მიყიდვას. შესაძლოა, რომელიმე კერძო ბიზნესმენი ჩავიდა იქ, მაგრამ მათ არ შეუძლიათ, მთავრობის სახელით იღაბარაკონ. ვიმეორებ, აფხაზებისთვის იარაღის მიყიდვას არ ვაპირებთ“ — განაცხადა ელჩმა.

იცხაკ გერბერგის თქმით, საელჩიში ბევრმა ადამიანმა დარეკა.

გავრცელებული ინფორმაციით, ებრაული კომპანიის „Global CST“ ხელმძღვანელები მოსკოვში სოხუმის რეზიდენციაში ხელმძღვანელს, სერგეი ბალაფშეს შეხვდნენ. შეხვედრის შემდეგ კომპანიის ნარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ საუბარი სოხუმისთვის არა შეტევითი აღჭურვილობის მიყიდვას შეეხო. მოგვიანებით, შვიდენევრიანი დელეგაცია სოხუმშიც ჩაგიდა, სადაც აღნიშნული საკითხი დე-ფაქტო პრემიერთან სერგეი შამბასთან და თავდაცვის მინისტრ მერაბ ქიშმარიასთან განიხილეს. ვრცელდება ინფორმაცია, რომ აღნიშნული შეხვედრები ისრაელის ხელისუფლებასთან შეთანხმებული იყო.

ერთობის მარტივი დანართის გარეშემოყვარებულობის მიზანისთვის

2 მაისი მეორე მსოფლიო ომში ჰიდურებულ ფაშისტთა მიერ განადგურებული ებრაელთა ხსოვნის დღედ არის აღიარებული. ამ დღეს იმ 6 მილიონ ებრაელს იგონებენ, რომელიც მეორე მსოფლიო ომის დროს – 1933-1945 წლებში დაიღუპა.

ამერიკის ებრაელთა საქველმოქმედო ორგანიზაციასთან – „ჯოინთი“ არსებული კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრიმა ამ თარიღთან დაკავშირებით სასტუმრო „მერიონტში“ გამართა ხსოვნის სალამო, რომელიც შესავალი სიტყვით გახსნა ამ ცენტრის ხელმძღვანელმა ქალბატონმა ელენე ბერკოვიჩმა. მან პირველი სიტყვა გარდაცვლილთა სულის მოსახურებრად მისკა ხახამ აჰარონ მრინარაძეს.

აპარონ მდინარაძე: მეორე მსოფლიო ომის დროს დაღუპულთა რიცხვი 6 მილიონზე გაცილებით მეტია. ჩვენ მუდამ უნდა გვახსოვდეს ეს ტრაგედია და არ დაგვავიზყდეს ჯერ ჩვენ და შემდეგ მთელ მსოფლიოს. ჩვენ ვართ ერი, რომელმაც თავისი არსებობის მანძილზე ბევრი გაჭირვება გამოიარა და რომელსაც საკუთარი წარსული არა-სოდეს არ უნდა დაავიზინებოდეს. თუ არ გვეცოდინება და არ გავიხსენებთ ჩვენს ნარსულს, არ გვექნება მომავალი. უნდა ვიცოდეთ, რომ სისტე-მატურად გავიხსენოთ ჩვენი წინაპრები, რათა ჩვენმა შვილებმა და შვილიშვილებმა იცოდნენ რა მოხდა ჩვენს თავს 100, 200 და 1000 წლის წინ. ის ფაქტები, რომლებიც ჩვენ ისტორიაში შემოგვინახა აუცილე-ბლად უნდა დაგიმახსოვროთ და გადავცეთ ჩვენს შთამომავლობას. ჩვენ, ქართველი ებრაელები, ძალიან დიდი ხანია ქართველ ერთან ერ-თად მეგობრულად ცკხოვრობთ საქართველოში, რომელსაც ბევრი გასაჭირი ადგას თავს. მინდა მოვუწოდო მთელ მსოფლიოს, განსა-კუთრებით კი პატარა ქვეყნებს, გვახსოვდეს ჩვენი ისტორია, ეს სა-შუალებას მოგვცემს, რომ გავძლიერდეთ. როგორც ისრაელმა, ასევე საქართველომ დავიბრუნოთ ჩვენი ტერიტორიები და ერთიანად, მე-გობრულად გავაგრძელოთ ცხოვრება. ის პატარა პრობლემები კი,

აი, ასეთი ფყო ქბრაელოდ ბედი მეორე მსოფლიო ომის წლებში

სახელმწიფო	ქმრის უდინო მოხასხლეობა 1939 წელს	ცოცხალი დარჩა	გრანატურაში გადა მდებარეობის მიზანი	
			აბსოლუტური ცოცხალი	პროცენტული დანალი
ლიტერატურა	150. 000	15. 000	135. 000	90
ლატერატურა	95. 000	10. 000	85. 000	89,5
ქართველობის მუსიკა	5. 000	500	4. 500	90
პოლონები	3. 500 000	500 000	3. 000000	85,7
ჩეხისლოვაკია	355. 000	55. 000	300 000	84,6
გერმანია	210. 000	40. 000	170. 000	81
საბურგენია	75.000	15. 000	60. 000	80
ოუგოსლავია	80. 000	25.000	55.000	68,7
პოლანდია	150. 000	45. 000	105. 000	70
ავსტრია	60. 000	20. 000	40. 000	66
ლუმინენია	850. 000	425. 000	425. 000	50
ბელგია	90. 000	50. 000	40. 000	44,4
უნგრენია	404. 000	200. 000	204. 000	50,5
სსრ კავშირი	2. 100 000	700. 000	1. 400 000	66,6
საფრანგეთი	300. 000	210. 000	90. 000	30
იტალია	57. 000	42. 000	15. 000	26,3
ბულგარენია	50. 000	43. 000	7. 000	14
სხვა ქვეყნები	15. 000	10. 000	5. 000	33,3
სულ:	8. 546 000	2. 405 500	6. 140 500	71,8

რომლებიც ზოგჯერ
ხდება დავიკინტყოთ
და ჩვენი მეგობრობა
და ამხანაგობა კიდევ
უფრო გავაძლი-
ეროთ და განვამტკი-
ცოთ.

ისრაელის სა-
განგებო და სრუ-
ლუფლებიანი ელჩი
საქართველოში
იცხაკ გერბერგი:

— ჩვენ, დღეს აქ
შევიკრიბეთ იმისთ-
ვის, რომ პატივი
მიგაგოთ პოლო-
კოსტის მსხვერპლთ.
ამ დროს 6 მილიონზე
მეტი ებრაული დაილ-
უპა, რაც კატასტრო-
ფას ნიშნავს. ბევ-
რი

დიდი ტრაგედიაა ეპრაელი ხალხის ისტორიაში, ჩვენ უნდა გვახსოვდეს იგი და არასოდეს უნდა დავივინწყოთ. დარწმუნებულები უნდა ვიყოთ იმაში, რომ მსგავსი ტრაგედია აღარასოდეს განმეორდება. განსაკუთრებით მაშინ, როდე-საც ზოგიერთი პრეზიდენტი, მაგალითად ირანის პრეზიდენტი, საერ-თოდ გამორიცხავს ჰოლოკოსტის არსებობას. ჩვენ ყველაფერი უნდა გვაკეთოთ იმისთვის, რომ მსგავსი ტრაგედია აღარ განმეორდეს. აღარ უნდა არსებობდეს ანტისემიტიზმი. საქართველო უნდა ამაყობ-დეს იმით, რომ აյ არასოდეს დაფიქსირებულა ანტისემიტიზმის შემ-თხვევა. შემთხვევით ვისარგებლებ და მინდა ამერიკის შეერთებული შტატების ხელმძღვანელობას მივულოცო ის ფაქტი, რომ გუშინ გა-ნადგურებულ იქნა მსოფლიოს პირველი ტერორისტი უსამა ბინ ლად-ენი, ეს ძალიან სიმბოლურია.

„კონინთის“ „კანტრი დირექტორი“ იცხაკ ავერბუხი:

— 6 მილიონი დაღუპული... ეს აბსტრაქტული ციფრია... ჩვენ, ებრაელი ხალხი ერთი ორგანიზმის ნაწილი ვართ. როდესაც გვტკივა, ამას ყველა ერთად ვგრძნობთ. ერთი კვირის შემდეგ ჩვენ ისრაელის სახელმწიფოს დამოუკიდებლობის დღეს აღვნიშნავთ. ისრაელის სახ- ელმწიფო კი იმის გარანტია, რომ ჰოლოკოსტი აღარასოდეს განმეორ- დება.

ამ ექვს მილიონთა შორის არიან ჩემი ოჯახის წევრები, ჩემი დედები, ბიძიები.

ი. ავერბუხი ჩამოთვლის თავის ყოველ ახლობელს, რომელიც ჰიტ-ლერელებმა შეინირეს.

„ჯონითის“ წარმომადგენელი საქართველოში ზოარ დავითია: აქ უკვე ითქვა, რომ მეორე მსოფლიო ომის დროს 6 მილიონი ებრაელი დაიღუპა. მსხვერპლთა შორის იყვნენ პატარა ბავშვები და მოხუცები. ეს აღარასოდეს უნდა განმეორდეს, მიუხედავად იმისა, რომ მაშინდელ ცივილიზაციულ მსოფლიოს არ ეყო იმის ძალა, რომ ამ ბოროტებას წინ აღდგომიდა, დღესაც არიან ქვეყნები და მათი ხელმძღვანელები, რომ-ლებიც ბედავენ იმის თქმას, რომ ეს ყველაფერი არ მომხდარა. ყოველი ჩვენთაგანმა უნდა ავიძალლოთ ხმა, რომ ეს ფაქტი ყოველთვის იყოს აღნიშვნული, რათა იგივე აღარასოდეს განმეორდეს.

გაბრიელ მირიაშვილი — 50

Президенту
Всемирного конгресса евреев Грузии,
Вице-президенту
Евроазиатского еврейского конгресса
Т.М. Мирлиашвили

11.05.11

Дорогой Габриэль Михайлович!

От имени руководства и сотрудников Евроазиатского еврейского конгресса (ЕАЕК) сердечно поздравляем Вас с юбилеем!

Мы искренне горды тем, что Вы, один из самых щедрых меценатов возрождения еврейской общинной жизни, входите в руководство нашего Конгресса. Ваша многогранная общественная и благотворительная деятельность может служить ярким примером для всех меценатов.

В соответствие с древней еврейской традицией мы желаем Вам: до 120! Мы надеемся, что наше пожелание будет услышано Всевышним, и значит, Вас впереди ждет еще множество новых свершений.

Мы желаем Вам и Вашим близким крепкого здоровья, счастья и радости.

Мы надеемся на продолжение нашей совместной плодотворной работы во благо еврейского народа.

Александр МАШКЕВИЧ,
Президент

Михаил ЧЛЕНОВ,
Генеральный секретарь

Иосиф ЗИСЕЛЬС,
Председатель Генерального совета

ჩემთ ძირიფასო ბატონობ გაბრიელ,
გულითადად გილოცავ დაბადების 50 წელს!

მინდა გისურვო შენ, შესანიშნავი მშობლების შვილს, შესანიშნავი ოჯახის მამას, შესანიშნავ ძმა-
სა და მეგობარს დიდებანს სიცოცხლე, მტკიცე ჯანმრთელობა, დიდი ნარმატებები შენს კეთილშო-
ბილურ საქმიანობაში.

შენი დამსახურება ქართველ ებრაელთა თემის გაძლიერებაში, მისი თვითმყოფადობის შენარჩუ-
ნებაში, მის წარმატებებში საყოველთაოდა (ცნობილი და აღიარებული).

მინდა დამატებით ალვინიშვილ შენი დიდი დამსახურება ებრაელ და ქართველ ხალხებს შორის მე-
გობრობისა და ძმობის განმტკიცებაში, რომელიც დაუვინყარია, დიდად ფასდება და მომავალშიც
დაფასდება!

გისურვებ დიდ ბედნიერებას!

აროზ. რევაზ გაჩეჩილაძე
საქართველოს ყოფილი ელჩი ისრაელის სახელმწიფოში

მინდა გულითადად მივულოცო გაბრიელ მირილაშვილს დაბადების 50 წლის იუბილე.

ბატონი გაბრიელი დიდი შემართებით აგრძელებს მისი მამის, ბატონი მიხეილ მირილაშვი-
ლის დანცემულ საქმეს და წარმატებით ხელმძღვანელობს ქართველ ებრაელთა მსოფლიო კონ-
გრესს, რომელიც საკუთარ რიგებში ქართველ ებრაელთა თემის თვალსაჩინო მამულიშვილებს
აერთიანებს. დარწმუნებული ვარ, რომ კონგრესი მომავალშიც შეიტანს მინშენელოვან წვლილ
ქართველი და ებრაელი ხალხის ურთიერთობათა განვითარებაში, რასაც როგორც ხანგრძლივო-
ბის, ისე შენარჩუნების თვალსაზრისით მსოფლიო მატიანები ანალოგი არ გააჩნია.

ბატონ გაბრიელს ვუსურვებ დღეგრძელობას და მომავალ წარმატებას თავის საქმიანობაში,
რომელიც მისი ორი სამმობლოს – საქართველოსა და ისრაელის – ურთიერთობების გალრმავებასა
და ორი ერის დაახლოების დიდ საქმეს ემსახურება.

ვახტანგ ჯარშვილი
საქართველოს ელჩი ისრაელში

ვიცე-პრეზიდენტი კაცი

„ვფიცავ ლირსეულად გავაგრძელებ ჩემი უძ-
ვირფასი მამის დანცემულ საქმეს და საკუთარი
ცხოვრებს უმეტეს ნაზილ მოვაბრი საქართველოს
ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის შემდგომ გა-
ძლიერებას და განმტკიცებას“. ეს სიტყვები ეკუთვ-
ნის საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის
დამარსებლის და მისი პირველი პრეზიდენტის ძმშე
(მიშიკო) მირილაშვილის უცცროს ვაჟს – გაბრიელ
მირილაშვილს, რომელსაც დაბადებიდან 50 წელი
უსრულდება.

გაბრიელ მირილაშვილი სამართლიანად ითვლე-
ბა დღევანდელი მსოფლიო ებრაელობის საქმიანი
სამყაროს ერთ-ერთ (ცნობილ პირველი პაროვნებად, საქა-
რთველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის დედა-
ბიძად და მამის სსოვნის წინაშე მიცემული ფიცის
ერთგულ კაცად.

გ. მირილაშვილს შესისხლორცებული აქვს
ებრაელი და ქართველი ხალხის უთვალავ თაობა-
თა მიერ შემუშავებული სიბრძნე: მართლი აზრი,
და რაციონალური აზროვნება ხმირად ახალ მიმარ-
თულებას სახას, ქართველი ებრაელობის ყოფასა
და საქმიანობაში. როგორც რამე გაეთებას გადაწ-
ყვეტს, იმდენად გაზრდებული და ჩამოყალიბებული
აქვს საკითხი, რომ გერამისატება ხელს. ისეთი
ენერგიით შეეჭიდება საქმეს, ვერაფერი დაუდგება
ნინ. ამ ენერგიის წყალობით, მისი უშუალო ხელმძ-
დვანელობით გასული წლის გაზაფხულზე გოდების
კედელთან შეიციბა ქართველ ებრაელთა 10.000
კაციანი ნარმატადგენლობა, რომელიც მის 100.000-მდე მლოცველობაზე ერთად შესარულებს რიტ-
უალი მოშე (მიშიკო) მირილაშვილის გარდაცვალების
წლისთავთან დაავაშირებით. ამ ასეექტში უპრიანი
იქნება გავისხენო აგრეთვე თელ-ავივის ცენტრში
კონგრესის პირველი პრეზიდენტის — მ. მირილაშ-
ვილის სახელმისის სალოცავის გახსნა, როგორსაც
ესწრებოდენ, როგორც ისრაელის მთავრობისა და
ქანესთის ოფიციალური პირი, ასევე ბევრი საზღ-
ვარგარეთ (ცნობილი მილვანი).

მრავალ ხელმისალებულ იჯახსა და პირველებას
ახსოვს გ. მირილაშვილის გულისხმირება და დახ-
მარება. მიუხედავად იმისა, რომ ეკონომიკური
პრობლემების გამო, შეუძლებელია ყველა მთხოვნე-
ლის და კამაყოფილება, ისინ დაიმედებული და მო-
მავლის რწმენით ალსავენი ტოვებებ პრეზიდენტის
კაბინეტის. მას უნარი გააჩნია ბოლომდე მიუშმინოს
თითოეულს ისე, რომ სუბარი არ განცემებითოს, რა-
მეთუ იცის: სახოვნელად კაცთან მისვლა ადვილი
საქმე არ არის. გაბრიელი კი სხვის ლირსებას სათუ-
თად ეცყრობა, შეუძლია ერთი მოსწრებული სიტყვით
გააქარწყოლოს ხებისმიერი დაბაბული ვითარება. ძეს-
წევს უნარი აპეზარ მოკამათის აკვატებული აზრი
სრულიად სხვა სიბრძნეზე და თხოვნაც ვერ შეუს-
რულება, ის არ მარტო განბილებული, თავისი თავის
უკანასყიდვით დარჩება“.

გ. მირილაშვილი არაჩემულებრივი მოსაუბრე გახ-
ლავთ, სათქმელს ყოველთვის მარტივად და ყველა-
თვის გასახებად იტყვის, თან მისთვის ჩემული იუ-
მორით შეაზავებს ხოლო, მახსოვს, ამას ნინათ თანას
სთხოვდა. ერთ-ერთმა დამსწრე პროფესიონალ მომ-
სენებელს სიტყვა შეაზვეტინა და სანინაალმდეგო
პოზიცია დაიკავა გაბრიელმა ისე, რომ სტუმარს არ
გაეგო, ოპონენტს ქართველ ენაზე უთხრა: „თხოვნით
შოსული ადამიანი ყოველმხრივ ცდილობს დაგარ-
მებუნოს თავისი სისორეში და მიაღწიოს მიზანს, თუ
კი ბას საუბარ შეანცვეტინ და თხოვნაც ვერ შეუს-
რულება, ის არ მარტო განბილებული, თავისი თავის
უკანასყიდვით დარჩება“.

გ. მირილაშვილი არაჩემულებრივი მოსაუბრე გახ-
ლავთ, სათქმელს ყოველთვის მარტივად და ყველა-
თვის გასახებად იტყვის, თან მისთვის ჩემული იუ-
მორით შეაზავებს ხოლო, მახსოვს, ამას ნინათ თანას
სთხოვდა. ერთ-ერთმა დამსწრე პროფესიონალ მომ-
სენებელს სიტყვა შეაზვეტინა და სანინაალმდეგო
პოზიცია დაიკავა გაბრიელმა ისე, რომ სტუმარს არ
გაეგო, ოპონენტს ქართველ ენაზე უთხრა: „თხოვნით
შოსული ადამიანი ყოველმხრივ ცდილობს დაგარ-
მებუნოს თავისი სისორეში და მიაღწიოს მიზანს, თუ
კი ბას საუბარ შეანცვეტინ და თხოვნაც ვერ შეუს-
რულება, ის არ მარტო განბილებული, თავისი თავის
უკანასყიდვით დარჩება“.

გ. მირილაშვილის შესწევს უნარი უბრალო სიტყვაც
კი ისეთი პათოსით თქვას, რომ აუდიტორია აიყოლი-
ოს, ააღმდეგოს და მისი განცდის თანაზიარი გახადის.
ასე იყო მარტივი, მიუნახები, საქართველოს ებრაელ-
თა მსოფლიო კონგრესის ინიციატივით, ევროპის
კონგრესთან ერთად, ჩატარებულ ევროპის რაბინის
გაგრძელებაში უსრულდება.

ଓଡ଼ିଆ

მე იგი მინახავს სასონარკვეთილი, უაღრესად დაძაბულიც – ასეთი იყო მაშინ, როცა მის ძმას – მიხოს – დიდი განსაცდელი დაატყდა თავს და მინახავს სიხარულმორეულიც – ასეთი იყო შვილის ქორწილში, კონგრესის ჩამოყალიბების დღეს – 2003 წლის 22 იანვარს.

მაგრამ მისთვის დამახასიათებელი, ჩვეული მდგომარეობა ფიქრიანობაა. მისთვის ფიქრი განუწყვეტელი პროცესია, იმდენად ორგანული, რომ არაერთხელ მითქვამს, თავში კომპიუტერი აქვს ჩართული-მეტე.

ფიქრის კაცი კი, უზინარესად ანალიტიკოსია, მაგრამ ანალიზის სის-ნორისთვის საჭიროა ინფორმაციის ფლობა. თუ იგი ამა თუ იმ მოვლენაზე, საკითხზე, პიროვნებაზე სწორ ინფორმაციას ფლობს, ანალიზი უტყუარი, შეუმცდარია. მაგრამ ინფორმაციის მიმწოდებლებიც ადამიანები არიან – მათ აქვთ თავიანთი მისწრაფებები, ამბიციები, სურვილი (უნარიც!) მიწოდებული ინფორმაციის რაობით, ხასიათით მართონ სიტუაცია. ეს კი ცხადია, ურთულებს სწორ ანალიზს. გაპრიელ მიროლაშვილს აქვს უნარი მწვავე, წვეტიანი კუთხეების დამრგვალებისა, რადგან მიიჩნევს: კონფლიქტური სიტუაციების შექმნა, გნებავთ, გაღრმავება ავადმყოფობაა. ადამიანებს ისედაც ძალიან ბევრი საქმე აქვთ საკეთებელი და კონფლიქტების დრო არ უნდა ჰქონდეთ. კონფლიქტებს ორი გარემოება წარმოშობს: ერთ-ერთი ამათგანი გახლავთ საყოველთაოდ ცნობილი, როგორც საბა იტყვოდა: შური სხვათა სიკეთესაზედა – სიხარბე და უნიგრუობა. ჩვენი დროის მთავარი მახასიათებლები: ვიზუალი, პოზა, ბევრ მანკიერ თვისებას ფარავს. გაპრიელს კი, როგორც ვთქვი, შესწევს უნარი სიტუაციის დაბალანსებისა.

მაგრამ მე მაინც მის ორგანიზატორულ ნიჭს და შრომის უნარს გამოვყოფ-
დი. ეს მისი გვერდაუკლელი თვისებებია. მოხდა ერთი სამწუხარო რამ: სემ
კონგრესის შექმნის პერიოდი მისი უფროსი ძმის— მიხოს დიდი განსაცდელ-
ის ხანას დაემთხვა. დარტყმა იმდენად მოუღლოდნელი და მტკიცნეული გახ-
ლდათ, გაბრიელი იყო სასოწარკვეთილი, დაძაბული, ცხარედ გაიძახოდა:
„არ არის ასე, ტყუილია!“ მაგრამ მალე სძლია თავს – რამდენიმე ხანში გახდა
მობილური, შემართული. ყველგან, ყველაფერში, ყველასთან ხსნის გზას ეძე-
ბდა. იქაც კი, სადაც, ვისთანაც ამის ძებნა ფანტასტიკის სფეროს განეკუთ-
ვნებოდა, მაგრამ მას მაინც სჯეროდა, შველა არ დააყოვნებდა – მოვიდოდა.
თუ ღრმად დავუკვირდებით, იგი მართლაც მოვიდა – მიხო მირილაშვილი
მორალურად, რჩენით გაძლიერებული, სულიერად ძლიერი დაბრუნდა.

სემ კონგრესის შექმნის დღეებში ჩვენ ერთად ვიყავით. ჩემს თვალწინ და ჩემი მონაწილეობით იძალებოდა ქართველ ეპრაელთა სამომავლო ღირსების ინსტიტუტი. დღეს სიამოვნებით ვიგონებ იმ ხანას, რადგან იყო პარმონიული მუშაობა, იყო კონკრეტული, აქტიური მოქმედება. მას აქვს ლიდერის თვისებები, შეუძლია ადამიანები ქმედებისთვის განაწყოს.

სად მიიყვანა გაბრიელ მირილაშვილი იმ ხანის მოქმედებამ? მამა-პაპურ პოსტულატთან – გაცემის ნიჭის გაღრმავებასთან. ებრაული სამყარო კი ქველმოქმედებას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს: „ვინც ქველმოქმედებას არ ეწევა, წარმართია“. ეს გულგრილ ადამიანთა მიმართ გამოტანილი ჩვენი ხალხის მტკიცე განაჩენია, მაგრამ რადგან სამყარო სამ საყრდენზე დგას – თორა (წაიკითხე: სწავლა, განათლება) ქველმოქმედება და მოყვასის სიყვარული, მისი – ქველმოქმედების – რაობაც კატეგორიული უნდა იყოს.

ამათ მამა-პაპას ქველმოქმედება მუდამ ახასიათებდა. ასეთი გახლავთ მისი მამა — ძეირფასი მიშიკო, ასეთია ძმა — მიხო. ეს ოჯახი, ამ საყრდენზე დგას — სხვათა გასაჭირის გათავისება მათი ჩვევაა. ამით ვხსნი ამ ოჯახში კონგრესის შექმნის იდეის გაჩერნას — კონგრესის მეონებით მათ მონახეს ხალხისადმი დახმარების ფორმა.

როგორც ჩანს, უნდა შევჩერდე – ამ ოჯახზე, გაბრიელ მირილაშვილზე მე შემიძლია ბევრი ვისაუბრო, ამას კი ის სჯობს, გაბრიელ მირილაშვილს საიუ- ბილეო თარიღი მივულოყო.

ଏହା କେବଳ ଆମେ
ଏହା କେବଳ ଆମେ

გურამ ბათიაშვილი
1. მარტინი

ପ୍ରକାଶକ

ძვირფასო გაბრიელ, გილოცავთ საიუბილეო თარიღის, ღირსეული საზოგადოებრივი მოღვაწეობის გაგრძელება ფრიად საპატიო მისიაცაა და მოვალეობაც. სიხარულით ვუერთდები ჩვენს კოლეგებსა და მეგობრებს თქვენდამი გამოხატული კეთილი სურვილებისა და მეტი წარმატებების მოპოვების თვალსაზრისით. წლების განმავლობაში ვადევნებთ თვალს ისრაელური რეალობის პირობებში და მიღწეული შედეგების მიზანშეწონილობაში, როცა თვალნათლივ არის აღებული ორიენტაცია რიგითი ქართველი ებრაელისადმი გამოსაჩენი ყურადღების აუცილებლობისკენ. იმედი გვაქვს, ეს მომავალში უფრო ღრმა და ინტენსიურ ხასიათს მიიღებს. გასაკეთებელი მართლაც ბევრია, კმაყოფილებით აღვნიშნავთ კონგრესის მიერ რიგ სფეროებში ჩატარებული ღონისძიებების მნიშვნელობას, რომელთაც უცილობლად ექნებათ გავლენა სამომავლო საქმიანობის ძირითად ორიენტირებზე. მათ შორის:

1. ქართული ებრაული მსოფლიო დიასპორის კონსოლიდაცია.
 2. სათანადო ინტელექტუალური, პუბლიცისტური და საზოგადოებრივი კადრების მოზიდვა და მომზადება.
 3. ჩვენს მშობლიურ ისრაელში ქმედითი დინამიკური პოლიტიკური როლის მოპოვება და განმტკიცება.
 4. ქართველ ებრაელთა შორის სოციალურ და ეკონომიკურ სფეროებში ურთიერთდახმარების მექანიზმის სრულყოფა.
 5. ნიჭიერი ახალგაზრდობის გამოვლენა და მათი წახალისება.
 6. მსოფლიო ებრაულ დიასპორაში თვითმყოფადი ხმის მოპოვება და მრავალმხრივი ფუნქციონალური სტატუსის განმტკიცება.
 7. ჩვენი ისტორიული წარსულის სათანადო ფიქსირება და ზნეობრივ კულტურული, სულიერი ფასეულობების პოპულარიზაცია.

ჩუნებას და მისი უშიშროების უფრო განმტკიცებას უაღრესად დაძაბულ რეგიონ-ალურ სამხედრო სტრატეგიულ ვითარებაში. თქვენი პირადი ენერგია, შემართება და მიზანსწრაფულობა, კონგრესის ორგანიზებული მუშაობისთვის გამოყოფილი დრო, მატერიალური საშუალებები თავისთვის წარმოადგენენ წვლილს ამ მეტად არსებით სფეროში, და ვფიქრობ განაპირობებებ მომავალ მიღწევებს ქვეყნის საკეთილდღეოდ. ამავე კონტექსტში ხაზს გავუსამდი ჩვენთვის ძვირფას საქართველოში არსებული ეპრაული რელიგიების, ძეგლების, სალოცავების (მაგალითისთვის, ლაილაში) ექსპონატების, სასაფლაოების, ლიტერატურულ-საარქივო მასალების დაცვის, შენარჩუნებისა და შესწავლისთვის შესაბამისი ფონდის შექმნის გადაუდებლობას. ეს ხომ ზოგადსაკაცობრიო, მსოფლმხედველობითი, ძირეული ცნებების ჭეშმარიტად დახვენისა და მეცნიერული განსაზღვრების ნამდვილი საწინდარიცაა.

ପ୍ରକାଶକ ଦାତାଙ୍କ
d. ବାନ୍ଦିନୀରୁଥିମା

მარის პვალზე მავალი კაცი

ამ ათიოდე წლის წინათ საქართველოდან გამოსულთა გაერთიანების იმუამინდებულმა ხელმძღვანელმა შპაბთაი ცურმა საღამო ხანს თელ-ავიგის „ბეგით ჰაიპერაში“ მისვლა მთხოვა, მცირერიცხოვანი შეკრება იქნებაო. მანქანის დასაცემებელი ადგილის თითქმის ერთსაათიანი ძებნის შემდეგ ვიპოვენ. საკმაოდ ნერვება-აწენილი შევედი კაფეში. მაშინ პირველად გავიცანი მირილაშვილების ოჯახი: აწ განსცენებული მიშიკო მირილაშვილი, შემდეგ საქართველოს ებრაელთა კონგრესის მოთავე და პირველი პრეზიდენტი, ჭეშმარიტად ამაგდარი მოღვაწე ქართველი ებრაელობისა (და არა მხოლოდ ქართველი ებრაელობისა), მისი ვაჟები – მიხო და გაბრიელი – და სიძე რომან შალელაშვილი. სწორედ ეს ადამიანები, ოჯახის თავკაცთან ერთად, ჩაუდგნენ სათავეში კონგრესის დაარსებას, რომელიც დღემდე უმზომვნელოვანეს როლს ასრულებს ჩვენი თემის ცხოვრებაში. უურნალისტობის პრეტენზის ქერნე ადამიანები საკმაოდ უცნაურნი ვართ, საქმე საქმეა, მაგრამ, უპირველეს ყოვლისა, პიროვნებებს ვაკვირდებით, თითქოსდა მათი ხსასათის გამოცნობას ყველობთ. მეც ასე მომიტიდა და დავიზიყუ თანამოსაუბრეთა „შესწავლა“. ჩემი ყურადღება მყისვე გაბრიელმა მიიქცია, იქნებ, საკმაოდ პრაგმატული მომენტის გამო: მისმა საქმიანმა და ამავე დროს მსუბუქი იუმორით გაჯერებულმა რეპლიკებმა გუნება გამომისწორა.

განსაკუთრებით დამამახსოვრდა ერთი შეხვედრა გაპრიელთა როცა მოგვიწინა რამდენიმე დამტული საათის განმავლობაში მარტო მუშაობა ერთად. კონგრესის ჩამოყალიბებასთან დაკავშირებით რალაც ტექსტის დაწერა მოხვევს. გაპრიელი შეეცადა ზუსტად განხემარტა თავისი ხედვა, რა უნდა ყოფილიყო ამ ტექსტში, რაზე უნდა გამახვილებულიყო ყურადღება, რომ ყველა მსმენელისათვის ნათელი გამზღვარიყო ძირითადა აზრი და მნიშვნელობა კონგრესის ჩამოყალიბებისა. დრო არ ითმენდა და იქვე, მის კაბინეტში „გამოვაცხვე“ ტექსტი. იშვიათად მინახავს დეტალების ისე ლრმად წვდომა და, ალბათ, ამას შეიძლება ეწოდოს სრულყოფისაკენ მისწრაფება, როგორიც გაპრიელმა გამოიჩინა იმ დამით (და შემდეგ „აღმოვაჩინე“, რომ საერთოდ დამახასიათებლივ ეს მისთვის). მხოლოდ გამთენისას თქვა, მე მგონი, არა უშაგვსო და ბოდიში მომიხადა, დამე გაგატეხინეთო. მერე აღმოჩნდა, რომ თვითონ მაინც გაუგრძელებია მუშაობა და რამდენიმე ცვლილება შეუტანია, რომელთაც გააცოცხლა ტექსტი და ზუსტად მოარგო იმ დანიშნულებას, რისთვისაც ის დაიწერა.

მაშინ ცოტა გამიკვირდა კიდეც ასეთი თავგამოდება, მაგრამ შემდეგ კონგრესის მოღვაწეობისას ნათელი გახდა ჩემთვის, რომ მას სხვანაირად, უძრალოდ, არ შეუძლია. გახმაურებული „კუკასიური ცარცის წრის“ ერთ-ერთი მოქმედი პირის ხემ-რობანარევი ფრაზა აბსოლუტური სერიოზულობით შეეფე-რება გაბრიელ მირილმ-ვილს: „ჩვენ, რასაც ვაკეთებთ, ლაზათიანად ვაკეთებთ“.

ასეც გეკეთებინოს, ჩემი ძვირფასო ბატონო გაპრიელ, მრავალი წელი. ეს სჭირდება ჩვენს თემს, ეს სჭირდება სრულიად „საისრაელოს“ და ჩვენს სახელმწიფოს, ესოდენ რომ გიყვარს.

პროფესიონალური რეზუმე ენობი (ენგლიში)

କୁତୁଳନ ପାଇଁ!

მიიღეთ ჩემი გულწრფელი მილოცვა თქვენს საიუბილეო თარიღობაზე დაკავშირებით და მადლიერება იმის გამო, რომ ყურადღებას არ აკლებთ თბილისის ჯამაათს. სემ კონგრესის უმთავრესი დევიზი ხომ ის არის გააერთიანოს სხვადასხვა ქვეყნებში მიმოფანტული ქართველი ეპრაელობა, ჩვენ ვცხოვრობთ სხვადასხვა ქვეყნებში, მაგრამ გვაერთიანებს სემ კონგრესი.

ეს ძალიან კეთილშობილი მისია. ღმერთმა შეგაძლებინოთ, იძლიერეთ!

თამაზ გორელაშვილი
თამაზის ძელი და მამული კანკორის სახელი

სიჩუმის პოეტი

30 აპრილს თბილისის ვ. სარაჯიშვილის სახ. კონსერვატორიაში საერთაშორისო მუსიკალური ფესტივალის — „ალდგომიდან ამაღლებამდე“ — ფარგლებში ჩატარდა ჩინებული საავტორო კონცერტი. იგი ეძღვნებოდა ფესტივალის საპატიო მონვეულ სტუმარს — კომპოზიტორ იოსებ ბარდანაშვილს. კონცერტის დასაწყისში ი. ბარდანაშვილმა თქვა:

— „ალდგომიდან ამაღლებამდე“, ასე ჰქვია ამ ფესტივალს. ადამიანები სულიერი განახლების გზით მიდიან ამაღლებისკენ. მუსიკა ჭეშმარიტად აგვამაღლებს.

საღამოზე შესრულდა იოსებ ბარდანაშვილის მდიდარი რეპერტუარის ცალკეული ნაწარმოებები, დაწერილი 1985 წლიდან დღემდე. ამ კონცერტის რეპერტუარმა მკაფიოდ დაგვანახა ი. ბარდანაშვილის შემოქმედებითი გზა, ის შემოქმედებითი პროცესი, რომელსაც ამ ბოლო 30 წლის განმავლობაში გადის კომპოზიტორი. ამ კონცერტზე ფაქტიურად ჩერე მოვისმიტეთ სრულიად განსხვავებული ბული ნაწარმოებები. შეიძლება ისიც კი ითქვას, რომ ეს არის ორი ერთმანეთისგან განსხვავებული შემოქმედი. აქ მხედველობაში არა გვაქვს კომპოზიტორის ხელწერა. ნამოიჭრება შემოქმედებითი, გნებავთ, ცხოვრებისეული კრედიტს საკითხი. ერთია „სიმებიანი კვარტეტი №1-ის“ ავტორი ი. ბარდანაშვილი და სულ სხვაა ფსალმუნი 121, ან 22-ე ფსალმუნის მუსიკალური ვერსიის, გნებავთ, „ოდა სარას“, ავტორი ი. ბარდანაშვილი. აქ მხედველობაში არ გვაქვს შემოქმედებითი ზრდა კომპოზიტორისა — 80-იან წლებში დაწერილი ნაწარმოებებით ისევე გამოირჩევა მაღალი პროფესიონალიზმით და ნიჭიერებით, როგორც გუშინ-გუშინინ შექმნილი. არც თემატურ ნაირგვარობას ვგულისხმობ: ხელვანი ყოველი თემის დამუშავებისას, რა ხასიათისაც არ უნდა იყოს იგი, ერთგული ჩერება შემოქმედებითი პასუხისმგებლობას დონესა.

განსხვავებით ნინა წლების მუსიკალური თხზულებებისგან, უკანასკნელი ათწლეულის ი. ბარდანაშვილი სიჩუმის პოეტია. თავს ვერ ვიდებ პასუხისმგებლობას განვაცხადო, რომ კარგად ვიცნობ თასამედროვე კომპოზიტორა, მაგრამ მუყაითი მსმენელი კივარ-კომპოზიტორები კიარა მხოლოდ პროფესიონალების, მუსიკის თეორიის ჩინებულად მცოდნების, არამედ ჩემნაირი მსმენელებისთვისაც ქმნიან. ამ გადასახედიდან ვამბობ: გამიჭირდება დაგასახელო სხვა ისეთი კომპოზიტორები, რომელთაც ასე კარგად ესმით სიჩუმე. სიჩუმეში ქმნილი ხები — ასეთი არიან შემოქმედებითად მონათესავე სულები — გია ყანჩელი და ი. ბარდანაშვილი. ი. ბარდანაშვილი ამ ხმაურიან, სტრესულ ეპოქაში ჩინებულად გრძნობს სიჩუმეში ქმნილი ჩერების, მუსიკალური ბერების ყადრს. იგი, სიჩუმის წილში კი არ თხზავს, ან შეიძლება თხზავს კიდეც, მაგრამ მთავარი ის არის, რომ თავად ქმნის თავის მუსიკალური სიჩუმის წილს, ქმნის მსმენელისთვის. აქ კი ყოველი ბერები, მცირე ჩერები, და გადაიქცევა იმ ერის შეიძლება მოთქმა-გოდებად, რომლებსაც ჯვარზე გაკვრა ყოველდღიურ ყოფად უქციეს — ტრაგიზმი აღარ არის გამონაკლისი, იშვიათი შემთხვევა, იგი ყოველდღიურობა.

კონცერტისთვის გამოცემულ ბუკელეტში მოხმობილია ამონარიდი ი. ბარდანაშვილის გამონათქვამიდან: „მე დავიბადე საქართველოში, ჩემი დედა ენა ქართულია, მე ქართველი კომპოზიტორი ვარ, ქართველი ერთსოების დამასასიათებელი არტისტიზმითა და ტემპერამენტით, თუმცა, შესაძლოა, ამავე დროს სამყაროს ებრაელი ერთსოების დამახასიათებელი აღქმის უნარით.“

აი, ეს თვისება — სამყაროს ებრაელი თვალთახედვით აღქმა და მისი ანალიზი — გახლავთ ის განმასხვავებელი ნიშანი, რაზეც ზემოთ გვქონდა საუბარი და, რაც ი. ბარდანაშვილს საინტერესო კომპოზიტორად აქცევს. მისი შემოქმედებითი მანერა დავალებულია დიდი მაესტროს — გია ყანჩელის მუსიკალური კონცეფციით, მაგრამ ბოლო წლებში დომინანტი მაინც სამყაროს ებრაელი ხედვა გახლავთ.

ამიტომ ვამბობთ: სოსო ბარდანაშვილი ისევეა ებრაელი კომპოზიტორი, როგორც ქართველი, და ისევე ქართველი კომპოზიტორი, როგორც ებრაელი. ამ ადამიანს წილად ხვდა არა მხოლოდ ის, რომ თავის თავში გაერთიანებინა ორი ხალხის მუსიკალური კულტურა, ისტორია, ბედი, არამედ ის, რომ გამოხატა ორი ერის მუსიკალურ კულტურაში ჩატარდებული სულიერება. ეს კი ძალიან მნიშვილის განხებულებული სამუალებაა. ამ სამუალებას კომპოზიტორი ჩინებულად იყენებს.

28 აპრილს ხანგძლივი და მძიმე ავადყოფობის შემდეგ ისრაელში, ქ. ბათიაშვილი გარდაიცვალა მირიამ რუბენის ასული კაჟილოტი — კასპიშვილი.

მირიამი დაიბადა 1924 წლის 12 აგვისტოს თბილისში. სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ლიტერატურულ ფაკულტეტზე.

1944 წელს გახდა შესანიშნავი ადამიანის დავით ილიას-ძე კაჟილოტის შემდეგ.

67 წელი გაატარება ერთად ამ შესანიშნავმა ადამიანებმა, გაზარდეს სამი შვილი. სამივემ დამთავრა თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახ. კონსერვატორია: ნათელა კაჟილოტი — მევოლონე, (პროფ. გ. ხატიაშვილის კლასი) მუშაობდა საქართველოს ტელე-რადიოს სიმფონიურ ორკესტრში ა/წ განსვენებულ მეუღლებსთან კოტე ბელსაისთან (ვიოლინო) ერთად. ამჟამად ნათელა განაგრძობს მოღვაწეობას ჩეხეთის ოკერის სიმფონიურ ორკესტრში და კონსერვატორიის წამყვან პედაგოგად.

ლიანა კაჟილოტი — ქონი, (პროფ. გ. მაჩუტაძის

დამუშავებელი და

გაორმოზები:

გურამ ბათიაშვილი, კოტე აბაშიძე

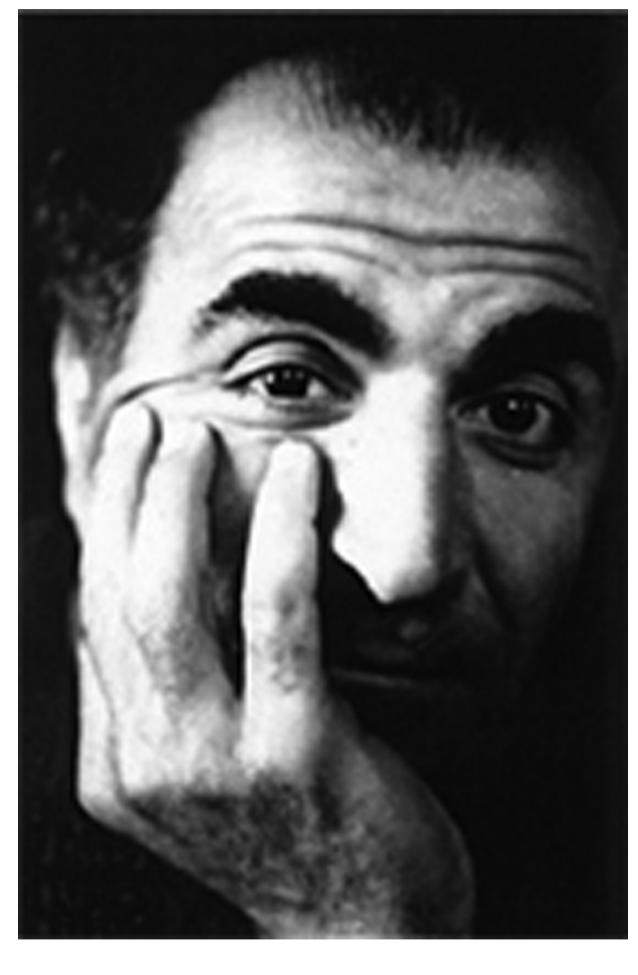
თბილისი, ლეონიძის 11°, ვახტანგ VI ქ. №30

ტელეფონი: 99.90.96, 77.20.57

კონცერტის მსვლელობისას, ერთი ნაწარმოების შესრულების შემდეგ, რომელშიც დოლის ხმა დომინირებს, კომპოზიტორმა, ისროლა რეპლიკა: „ეს ნაწარმოები კი დედევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ჩემში ქართული სისხლი ჩემფიზ“. კიდეც არ ეთქვა, ცხადია, რომ ასეა, მაგრამ მის ქართულ საწყისს მე პირადად ქართული სულიერების სიღრმისეული გადმოცემის უნარით გამორჩეულ „სიმებიან კვარტეტში“ (№1) გამოვარჩევდი — შემოქმედებაში ამა თუ იმ ტენდენციის განმსაზღვრელი მაინც ის ნაწარმოებია, რომელიც სრულყოფილებით ხასიათდება.

ხოლო ებრაული საწყისი ღალადებს „22-ე ფსალმუნში“. ამ ოპუსს იმიტომ ვასახელებ, რომ იყი კონცერტზე გახლდათ ნარმოდგენილი, თორებმა საწყისის ნაწარმომჩენი სხვა მრავალი ნაწარმოების სოსო ბარდანაშვილის შემოქმედებითი გზა, ის შემოქმედებითი გზა განმავრიცხული კომპოზიტორის მიერ მიმდინარებით განვითარებად გადაიქცევა, ამ მუსიკალურ ბერებით განვითარებად გადაიქცევა, მაგრამ რისოთვის, რა მიზნით იქმნება ამ მუსიკალურ ბერებითა ერთობლიობა? მხოლოდ ხმოვანებისთვის, ცხადია, არა. ეს ერთობლიობა მაშინაა დიდებული ნაწარმოების შემთხვეველი, როცა იგი შეინარსობლიობით იტვირთება. „ფსალმუნი 22“, რასაკვირველია, ერთი ადამიანის ტრაგიკული ნამების მძიმე აღქმაა, მაგრამ მნიშვნელოვანი სწორედ ის არის, რომ იგი განზოგადებას აღნებს და გადაიქცევა იმ ერის შეიძლება მოთქმა-გოდებად, რომლებსაც ჯვარზე გაკვრა ყოველდღიურ ყოფად უქციეს — ტრაგიზმი აღარ არის გამონაკლისი, იშვიათი შემთხვევა, იგი ყოველდღიურობა.

კონცერტისთვის გამოცემულ ბუკელეტში მოხმობილია ამონარიდი ი. ბარდანაშვილის გამონათქვამიდან: „მე დავიბადე საქართველოში, ჩემი დედა ენა ქართულია, მე ქართველი კომპოზიტორი ვარ, ქართველი ერთსოების დამასასიათებელი არტისტისთვისაც ქმნიან. ამ გადასახედიდან ვამბობ: გამიჭირდება დაგასახელო სხვა ისეთი კომპოზიტორები, რომელთაც ასე კარგად ესმით სიჩუმე. სიჩუმეში ქმნილი ხები — ასეთი არიან შემოქმედებითად მონათესავე სულები — გია ყანჩელი და ი. ბარდანაშვილი. ი. ბარდანაშვილი ამ ხმაურიან, სტრესულ ეპოქაში ჩინებულად გრძნობს სიჩუმეში ქმნილი ჩერების, მუსიკის თეორიის ჩინებულად მცოდნების, არამედ ჩემნაირი მსმენელებისთვისაც ქმნიან. ამ გადასახედიდან ვამბობ: გამიჭირდება დაგასახელო სხვა ისეთი კომპოზიტორები, რომელთაც ასე კარგად ესმით სიჩუმეში ნიშანი, რაზეც ზემოთ გვითვენ ნიშანი და ტრაგერამენტით, თუმცა, შესაძლოა, ამავე დროს სამყაროს ებრაელი ერთსოების დამახასიათებელი აღქმის უნარით.“

ვნელოვანია, რადგან სხვადასხვა ერთა მუსიკალური, თეატრალური, თუ სხვა კულტურის მატარებელი ბერია, ამ კულტურათა არსის გადმოცემა, გამოხატვა კი ერთეულთა ხევდრია.

* * * *

ბერები დამოუკიდებელ ცხოვრებას ეწევიან. ბ